

Handläggare

Tommy Johansson

Verksamhetschef TF

Teknik- och serviceförvaltningen

Svar på medborgarförslag - toalett vid Hamnvägen i Örsundsbro

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. avslå medborgarförslaget om uppförande och drift av en offentlig toalett i Örsundsbro.

Beskrivning av ärendet

I maj 2024 inkom ett medborgarförslag om att Enköpings kommun ska uppföra och driva en offentlig toalett i Örsundsbro, med placering vid Lionstorgets norra del. Förslagsställaren lyfter behovet av tillgängliga toalettlösningar för boende och besökare, särskilt under helger och evenemang.

Teknik- och serviceförvaltningen föreslår att medborgarförslaget avslås. Det finns i dagsläget inget konstaterat behov som motiverar den investering och de driftkostnader som en permanent, offentlig toalett innebär. Kommunen har heller inga skyldigheter att tillhandahålla sådan service i området, och nyttjandet i dagsläget är begränsat. Frågan kan dock prövas på nytt om behoven ser annorlunda ut i framtiden.

Ärendets beredning

Medborgarförslaget har beretts av verksamheten allmän plats på teknik- och serviceförvaltningen tillsammans med verksamheten mark- och exploatering på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Teknik- och serviceförvaltningens bedömning

Förvaltningen har förståelse för intentionen bakom medborgarförslaget. En offentlig toalett kan i vissa sammanhang bidra till ökad tillgänglighet, trygghet och attraktivitet i offentliga miljöer. I det aktuella fallet görs dock bedömningen att behovet i Örsundsbro är begränsat. Det finns inga kommunala skyldigheter att uppföra toaletter på allmän plats, och varken det dagliga användandet eller besöksflödet i området motiverar den investering och löpande drift som ett sådant åtagande skulle innebära.

Enligt miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har Lions Club och Örsundsbro Båtklubb nyttjanderättshavare till området vid Hamnvägen. Deras verksamhet genererar i dagsläget inget behov av en fast offentlig toalett. Vid tillfälliga arrangemang bedöms behov kunna lösas inom respektive upplåtelseområde, exempelvis genom tillfälliga sanitära lösningar.

Att uppföra och driva en offentlig toalett för åretruntbruk innebär en betydande kostnad, både vad gäller investering och drift. Utöver själva byggnationen tillkommer utgifter för regelbunden städning, uppvärmning under vinterhalvåret samt tillsyn och hantering av eventuell skadegörelse. Förvaltningen har idag varken ekonomiska resurser eller budgetmässigt utrymme för att bära dessa kostnader.

Mot denna bakgrund föreslås att medborgarförslaget avslås. Frågan kan eventuellt aktualiseras igen i framtiden, exempelvis som en del av ett större utvecklingsprojekt i Örsundsbro, där förutsättningarna och behoven ser annorlunda ut.

Ekonomiska konsekvenser

En ny offentlig toalett för året-runt-användning bedöms kräva en investeringskostnad på cirka 2 miljoner kronor. Driftkostnaderna, inklusive städning, tillsyn, värme under vintertid, klottersanering och service, beräknas till 150 000–180 000 kronor per år. Denna kostnad är inte budgeterad och kan inte rymmas inom nuvarande ekonomiska ramar.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Det finns positiva sociala effekter kopplade till offentliga toaletter, såsom ökad tillgänglighet för äldre, barnfamiljer och personer med funktionsnedsättning. Offentliga toaletter kan också öka vistelsetiden i det offentliga rummet, vilket i vissa sammanhang gynnar lokalt näringsliv och skapar trygghet genom ökad närvaro.

Samtidigt medför en fast offentlig toalett även vissa risker och utmaningar. Bland annat ökar behovet av tillsyn för att undvika skadegörelse, nedskräpning eller oönskad användning, särskilt under icke kontorstid. Driften innebär dessutom en resursbelastning både ekonomiskt och organisatoriskt, med påverkan på personalresurser och miljö.

Utifrån ett hållbarhetsperspektiv är det viktigt att säkerställa att investeringar i offentlig infrastruktur är långsiktigt motiverade och resurssnåla. Med rådande kunskapsläge bedöms inte tillräcklig samhällsnytta kunna uppnås för denna investering.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2025-04-29.
- Medborgarförslaget, KS2024/430.

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Anna Sjödin, Förvaltningschef
- Tommy Johansson, Tf verksamhetschef Allmän plats

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Kommunfullmäktige, för kännedom
- Förslagsställaren, för kännedom

